

**GEMENSAMT STÄLLNINGSTAGANDE
AV DE EUROPEISKA ARBETSMARKNADSPARTERNA I
BYGGNADSINDUSTRIN**

om högnivågruppens slutsatser om åtgärdsprogrammet för minskade administrativa bördor i Europeiska unionen, KOM(2007) 23 slutgiltigt

Med hänsyn till

- meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – åtgärdsprogrammet för minskade administrativa bördor i Europeiska unionen (KOM[2007]23 slutligt);
- kommissionens meddelande ”Bättre kvalitet och produktivitet i arbetet: Gemenskapens arbetsmiljöstrategi 2007-2012 (KOM[2007]62 slutlig);
- meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – åtgärdsprogrammet för minskade administrativa bördor i Europeiska unionen; områdesspecifika planer för minskade bördor och åtgärder under 2009 (KOM[2009]544 slutligt)

De europeiska arbetsmarknadsparterna i byggnadsindustrin har följt aktiviteterna i högnivågruppen för arbetsmarknadsrelationer och hälsa på arbetsplatsen med intresse och växande oro. EFBWW och FIEC anser att europeisk politik om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i hög grad bidrar till europeiska medborgares grundläggande rättigheter varmed deras hälsa inte ska åsidosättas på arbetsplatsen.

EFBWW och FIEC delar åsikten att ytterligare åtgärder är önskvärda för att minska företagens administrativa bördor, framför allt i små och medelstora företag, men att dessa åtgärder inte ska viddas på bekostnad av de hälso- och säkerhetspolitiska landvinningar som hittills har gjorts.

EFBWW och FIEC stöder en del av förslagen som läggs fram av högnivågruppen och uppmuntrar framför allt medlemsstaterna att

- införa ett mer integrerat annalkande till arbetsmiljöinspektioner vilket skulle kunna förhindra att arbetsgivarna får besök av inspektörer från olika regleringsområden under en relativt kort tidsperiod;
- ge lämplig och praktisk vägledning om hälso- och säkerhetsplaner och -register, i syfte att så långt som möjligt minska behovet att tillgripa tjänster från externa hälso- och säkerhetssamordnare, eftersom hälso- och säkerhetssamordnare kan agera på projektkundens vägnar även när ett företag utses för att samordna säkerheten och hälsan på arbetsplatsen.

Emellertid är EFBWW och FIEC mycket oroade över andra aspekter av rapporten, framför allt

1. de mätningar och den metod som högnivågruppen använder;
2. rekommendationen att undanta små och medelstora företag från en del av skyldigheterna enligt direktiven;
3. det faktum att de europeiska arbetsmarknadsparterna i byggnadsindustrin inte har deltagit i detta arbete.

Av dessa skäl anser EFBWW och FIEC att ett antagande av rekommendationerna som föreslås av högnivågruppen skulle äventyra en av de huvudsakliga stöttepelarna för EU:s socialpolitik, nämligen hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.

För att hindra detta från att ske har de europeiska arbetsmarknadsparterna lagt fram följande gemensamma ställningstagande som en kritisk kommentar till högnivågruppens slutsatser.

EFBWW och FIEC är öppna för en konstruktiv dialog med högnivågruppen för att ompröva rekommendationerna.

1. ANVÄND METOD OCH KVANTIFIERINGEN AV RESULTATEN PÅVERKAR RAPPORTENS TROVÄRDIGHET

(1) De europeiska arbetsmarknadsparterna i byggnadsindustrin konstaterar att generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter (GD Sysselsättning) inte har varit ense med konsortiet om mätresultaten.

(2) Uppgifterna som används av högnivågruppen baseras på ett extremt litet urval av länder (sex) som inte representativa och de erhållna resultaten har extrapolerats och applicerats på samma sätt på alla 27 medlemsstater.¹ Detta tillvägagångssätt är gravt bristfälligt eftersom det bortser från faktumet att medlemsstaterna har en stor handlingsfrihet vid införandet av europeiska direktiv på nationell nivå, som de genomför beroende på de nationella förhållandena. Extrapoleringar förvränger resultaten. Enkäten skulle därför behöva genomföras igen med olika metoder och separata beräkningar för alla medlemsstater.

(3) De slående skillnaderna i storleksordning mellan enskilda rapporter ger anledning att tvivla på tillförlitligheten för de siffror som högnivågruppen hänvisar till. Till exempel har den relativa andelen av administrativ börda förenad med metoderna för omsättningsbeskattning mellan den sista och den föregående rapporten från högnivågruppen utan synbar anledning minskat från 106 miljarder euro till 80 miljarder euro. Därmed ökar den relativa andelen för andra typer av bördor, till exempel hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.

(4) Vidare anser EFBWW och FIEC att det kan ifrågasättas om besparingar verkligen bör eftersträvas på området hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, med tanke på att andra politikområden står för ca 97 % av alla administrativa bördor medan hälsa och säkerhet på arbetsplatsen endast motsvarar 3 %. Med tanke på den stora skillnaden i faktisk storlek skulle det vara mycket rimligare att i en opartisk "kritik mot byråkratin" leta efter sätt att spara i de större kostnadskategorierna snarare än på ett område som står för en mycket liten andel av de totala kostnaderna.

(5) GD sysselsättning har förklarat att om man granskar EU-lagstiftningen om hälsa och

¹ GD sysselsättnings observationer om modulerna 3 och 4, den 5 mars 2009

säkerhet på arbetsplatsen i syfte att förenkla och sänka de administrativa kostnaderna måste hänsyn tas till de satsningar som gjorts på senare tid, framför allt på området för arbetsförhållanden. Ett praktiskt exempel kan tas från direktiv 2007/30/EG som ändrar rådsdirektivet 89/391/EEG (om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet), liksom dess särdirektiv 83/477/EEG (om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet), 91/383/EEG (om komplettering av åtgärderna för att främja förbättringar av säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare med tidsbegränsat anställningsförhållande eller tillfälligt anställningsförhållande) och 94/33/EG (om skydd av minderåriga i arbetslivet) för att förenkla och rationalisera rapporterna om det praktiska införandet. Dessa direktiv antogs för att minska rapporteringsmängden från medlemsstaterna. Av de tidigare 500 nationella rapporterna kommer endast 27 att krävas i framtiden.² EFBWW och FIEC delar och stöder detta angreppssätt.

2. INGA UNDANTAG FRÅN SKYLDIGHETERNA SOM FASTSTÄLLS I DIREKTIVEN

(6) EFBWW och FIEC anser att det är varje företags plikt och ansvar att, oberoende av storlek, sörja för sina arbetstagares hälsa och säkerhet och därför borde det inte vara någon skillnad mellan risknivåerna i företag av olika storlekar: i byggnadsindustrin arbetar företag av olika storlekar tillsammans på samma byggnadsarbetsplatser och de samarbetar med varandra. För övrigt är risken i små företag långt ifrån lägre (vilket bevisas av officiell statistik). Dessutom skulle en sådan skillnad i praktiken skapa olika kategorier av arbetare och därmed äventyra varje individs grundläggande rättighet till fysisk integritet.

(7) För att utveckla och tillämpa en effektivt hälso- och säkerhetspolitik på företagsnivå krävs en spårbarhet för de metoder och åtgärder som vidtas samt dokumentation om dessa. I EU-direktiven fastställs en gemensam lägsta åtagandenivå, och samtidigt får medlemsstaterna möjligheten att, å ena sidan, fastställa högre nivåer och, å andra sidan, avvika för att tillämpa några bestämmelser i specifika fall. EFBWW och FIEC motsätter sig därför undantag från skyldigheterna som fastställs i direktiven enligt högnivågruppens rekommendationer.

(8) EFBWW och FIEC erkänner dock att tillämpningen av skyldigheterna enligt berörda direktiv kan förbättras ytterligare, med hänsyn till små och medelstora företags behov och möjligheter, och därmed minska deras administrativa bördor på ett effektivt sätt. I det här avseendet kan ett utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna vara extremt värdefullt. Vidare är de europeiska arbetsmarknadsparterna i byggnadsindustrin villiga att diskutera möjliga alternativa sätt med högnivågruppen för att nå samma mål utan att äventyra de landvinningar som hittills gjorts på hälso- och säkerhetsområdet.

3. INGA VERKLIGA FRAMSTEG KAN GÖRAS UTAN INBLANDNING AV ARBETSMARKNADENS PARTER

(9) I EU-fördraget (art. 154) förutses skyldigheten för kommissionen att samråda med arbetsmarknadens parter om den möjliga inriktningen på EU-åtgärder innan förslag läggs fram på det socialpolitiska området, därmed betonas vikten av deras direkta inblandning på det här området. Även om högnivågruppens uppgift är att råda kommissionen kan gruppens

² GD sysselsättnings observationer om modulerna 3 och 4, den 5 mars 2009

rekommendationer, om de tas med i beräkningen, avsevärt påverka genomförandet av hälso- och säkerhetspolitiken. EFBWW och FIEC beklagar starkt att de inte rådfrågades av högnivågruppen vid arbetet med de två EU-direktiven, som spelar en viktig roll på hälso- och säkerhetsområdet i byggnadsindustrin.

(10) Byggnadsindustrin karakteriseras av några särdrag som gör att den i hög grad skiljer sig från andra industrisektorer. Även en del arbets- och anställningsförhållanden är annorlunda och arbetsmarknadens parter har en viktig roll att spela när det gäller regleringen av dessa förhållanden. De är bäst placerade för att förstå kraven och behoven för företag och arbetare och för att fastställa de mest lämpliga lösningarna. Av den anledningen kan verkliga framsteg inte göras utan deras inblandning.

4. VÄDJAN TILL KOMMISSIONEN OCH HÖGNIVÅGRUPPEN

(11) De europeiska arbetsmarknadsparterna i byggnadsindustrin påminner om att det i ”Gemenskapsstrategin 2007 – 2012 om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen” (KOM[2007]62) framhålls att en bättre reglering på intet sätt ska leda till att skyddsnivån sänks. Mot bakgrunden av argumenten som utvecklas ovan varnas därför kommissionen för att förhastat anta högnivågruppens rekommendationer med avseende på ”ramdirektivet” (89/391/EG) och ”byggnadsarbetsplatsdirektivet” (92/57/EG).

(12) EFBWW och FIEC betonar behovet av, å ena sidan, ytterligare riktlinjer på EU-nivå och, å andra sidan, ett utbyte av bästa praxis när det gäller det praktiska genomförandet av direktiven som är under granskning, med sikte på att ytterligare förbättra införandet av hälso- och säkerhetspolitik i företag.

(13) Det är utom all diskussion att den överväldigande majoriteten av arbetskraft i byggnadsindustrin arbetar i små eller medelstora företag och att all statistik pekar på att hälso- och säkerhetsriskerna är särskilt höga i den kategorin av företag. Av den anledningen bör lämpliga bestämmelser antas som tar tillräcklig hänsyn till behoven och begränsningarna i små och medelstora företag, utan att påverka utvecklingen av företagens hälso- och säkerhetspolitik, med sikte på att på ett bättre sätt införa skyldigheterna enligt direktiven. EFBWW och FIEC är beredda att samarbeta med högnivågruppen och kommissionen på det här området.